

STS de 20 de novembre de 2014, recurs 2399/2013

Accident de treball i recàrrec de prestacions per manca de mesures de seguretat: lesions derivades d'un atracament (accés al text de la sentència)

El reclamant treballava en una benzinera quan **va ser víctima d'un atracament per part de 3 encaputxats que li van prendre la cartera i li van causar lesions molt greus. L'empresa havia patit altres 6 atracaments** i fins i tot pocs dies abans s'havia produït un intent d'atracament, sense que adoptés cap mesura. **Tampoc no tenia instal·lat un sistema d'alarma connectat amb una central**, ni hi havia una cabina de seguretat, i algunes zones mancaven d'il·luminació suficient.

Se li reconeix al treballador una incapacitat permanent absoluta i sol·licita el pagament d'un recàrrec de prestacions per manca de mesures de seguretat a càrrec de l'empresa (art. 123 LGSS).

El TS decideix a favor del treballador pels següents motius:

- La normativa no utilitza el "risc laboral" únicament de forma abstracta, sinó que ho relaciona amb la prevenció o amb les mesures que l'empresa ha d'adoptar per evitar o reduir aquests riscos. **El concepte de risc laboral ha de traslladar-se a l'activitat desenvolupada per una determinada empresa, i això es concreta atenent a les condicions de treball**, als productes emprats, a les funcions desenvolupades pel treballador o a les seves característiques personals. Sorgeix així el risc unit a les concretes condicions de treball existents en l'empresa.

L'afirmació anterior implica que, en determinades activitats empresarials, un possible atracament constitueixi un risc laboral per als treballadors, ja que significa la possibilitat que un treballador pateixi un determinat dany derivat del treball, i constitueixen el dany les malalties, patologies o lesions sofertes en ocasió d'aquell.

- **El risc d'atracament en una benzinera té el caràcter de risc laboral**, atenent a les condicions en què es presta el treball, especialment a determinades hores, en les quals hi ha un o dos empleats, tenint en compte que els diners recaptats s'acostumen a guardar en la pròpia benzinera, que en ocasions es troba en llocs solitaris, etc., i s'ha constatat especialment aquest risc en aquest cas ja que la benzinera havia estat objecte de 6 atracaments amb anterioritat, per la qual cosa s'haurien d'haver adoptat les mesures de prevenció normativament exigibles.
- Per a què es pugui **exigir responsabilitat empresarial en un accident de treball s'han de complir els requisits següents**: a) **que l'empresa hagi comès alguna infracció consistent en l'incompliment d'alguna mesura de seguretat general o especial**, tot i que no és possible que el legislador concreti la variadíssima gamma dels mecanismes davant la dificultat de seguir el ritme de creació de noves maquinàries pel que serà suficient amb que es vulnerin les normes genèriques o obligacions de seguretat, en el sentit de falta de diligència d'un empleat prudent; b) **que s'acrediti la causació d'un dany efectiu en la persona del treballador**; i, c) **que hi hagi una relació de causalitat** entre la infracció i el desenvolupament danyós, connexió que es pot trencar quan la infracció és imputable al propi treballador.
- **El deure protecció de l'empresari és incondicionat i, pràcticament, il·limitat**. Han d'adoptar-se les mesures de protecció que siguin necessàries, qualssevol que siguin. I aquesta protecció es dispensa fins i tot en els supòsits d'imprudència no

temerària del treballador. Això no vol dir que el simple esdeveniment de l'accident impliqui necessària violació de mesures de seguretat, però sí que les vulneracions dels mandats reglamentaris de seguretat han d'implicar en tot cas aquella conseqüència quan el resultat lesiu s'origini a causa d'aquestes infraccions.

- **En aquest cas van mancar mesures de seguretat, com l'existència d'una alarma connectada a una central que, a més de la seva funció dissuasiva, encara que potser no hagués evitat l'atracament, sí hauria pogut minorar les seves conseqüències**, en haver-se pogut personar les forces de seguretat i evitar la pallissa que va rebre el treballador.
- En fi, **el caràcter inevitable d'un atracament no desvirtua la seva consideració de risc laboral** ja que els principis de l'acció preventiva, regulats per l'art. 17 de *Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales*, assenyalen com a primer principi general l'evitació dels riscos però també l'avaluació dels riscos que no es poden evitar.